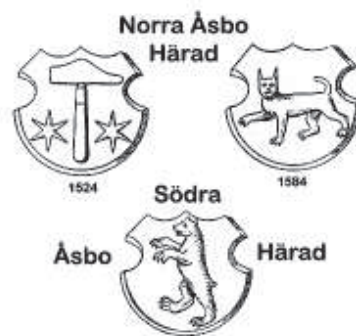

Åsbo Släktblad

Medlemstidning för Åsbo Släkt- och
Folklivsforskare

årg. 18 dec 2005 nr. 2

Tema:
Stenestad &
V. Sönnarslöv

Ur innehållet:

Ethels minne

Kyrkorna

Ligan i
Sönnarslöv

Ingrid & Sven på
Klöva mölla

Herbert Jönsson

Dragesholm

Möss & annan
ohyra

Vårens & höstens
aktiviteter

Croptool

Klöva mölla c:a 1903

CF Huckard

Åsbo Släktblad

Medlemstidning för Åsbo Släkt- och
Folklivsforskare
Årg. 18, dec 2005, nr.2

Redaktionen:

Sten Svensson, Bjersgårdsvägen 3,
264 32 Klippan tel. 0435-13091
Lena Ringbrant Ekelund,
Kamrersg.17, 264 31 Klippan,
tel. 0435-71 10 60

redaktion@asbo-gen.com

Ansvarig utgivare: Bengt Emgård

Åsbo Släkt- och Folklivsforskare

Postadress: Box 191, 264 22 Klippan
Besöksadress: Studiegården 47:an,
Storgatan 47, 2:a vån,
Klippan
Postgiro: 43 57 62-0
Bankgiro: 5044-2391

Medlemsavgifter 2005

Helår 100 kr
Familjemedlem 40 kr
Junior medlem 40 kr

FÖRENINGSLOKAL

Studiegården 47:an,
Storgatan 47, 2:a vån, Klippan
ÖPPET HUS, se programsidan.
Kontaktperson: Lars-Eric Jönsson

I lokalen förvaras föreningens **ARKIV**
bestående av:

- Antavlor, bouppteckningar, släktutredningar m.m.
- Böcker för släkt- och folklivsforskare.
- Register över bouppteckningar som tillhört Klippans Tingsrätt.
- Material till försäljning, som t.ex. antavlor, ansedlar, böcker och kompendier.
- Tillgång till mikrokort, kort- och rullfilmsläsare.
- Medlemstidningar från föreningar.

Här hålls även kurser i släkt- och lokalhistorisk forskning.

Kontaktperson: Barbro Andréll

© Åsbo Släkt- och Folklivsforskare och författarna som även ansvarar för faktauppgifterna i sina artiklar.

INNEHÅLL

Släktforskarvänner - <i>Bengt Emgård</i>	3
Minnesord över Ethel - <i>Annica Johnson m.fl.</i>	3
Kyrkan i Sönnarslöv - <i>Sten Svensson.</i>	4
Stenestads kyrka - <i>Lena Ringbrant Ekelund</i>	5
Ingrid & Sven på Klöva mölla - <i>av Lena RE</i>	6
Ligan i Sönnarslöv - <i>Stina Nilsson&Bengt Emgård.</i>	8
Ändring av våra sockenfaddrar	11
Möte med Herbert Jönsson - <i>Sten Svensson</i>	12
Jordrevning 1671 - <i>Sten Svensson</i>	13
Dragesholm - <i>Sten Svensson</i>	14
Redaktionen presenterar sig - <i>Lena RE</i>	15
Stor gåva till SGF-biblioteket - <i>Jan Torstensson</i>	16
Vad blir din släkt av? - <i>Jan Torstensson</i>	16
Nyheter i arkivet - <i>Lars-Eric Jönsson</i>	16
Möss och annan ohyra - <i>Hjördis Nilsson</i>	17
Vårens utfärd - <i>Lena RE</i>	17
Kyrkhult & Släktforskar dag - <i>Stina & Lena</i>	18
Hemsidan-Croptool - <i>Webmästarna</i>	19
Hjälp till med gravstensinventeringen! - <i>Lena RE</i>	19
Vårens program	20

Styrelsen 2005

Ordförande	Bengt Emgård	Hörsdal 2361	264 92 Klippan,
	tel. 0435-71 19 90		
v Ordförande	Birgit Nilsson	Snapphanev. 1	284 92 Perstorp
	tel.0435-320 79		
Sekreterare	Stina Nilsson	Ö Solgatan 4d	264 34 Klippan
	tel.0435-71 11 14		
Kassör	Hjördis Nilsson	Ankarlöv 6812	264 93 Klippan
	tel.0435-230 46		
Arkiv	Lars-Eric Jönsson	Ringgatan 13	264 32 Klippan
	tel.0435-103 81		

Hemsida: www.aasbo-gen.com

Dataansvarig Alan Sejrbo-Petersen Knutstorp 3444 260 60 Kvidinge
tel.0435-126 15

Webmästarna Fredric Nilsson & Alan Sejrbo-Petersen
webmaster@asbo-gen.com

Vår förening är medlemsförening i Sveriges Släktforskarförbund och samarbetar med Studieförbundet Vuxenskolan Klippan/Perstorp.

.....
• Nästa tidning kommer ut i •
• juni 2006. Vi tar tacksamt •
• emot alla bidrag. Sista dag •
• att lämna manus är den 15 •
• april. •
.....

Släktforskarvänner

När man träffar någon som inte kan hitta något att göra på sin lediga tid och tycker att tiden går långsamt så kan man vara helt säker på att hon/han inte är **SLÄKTFORSKARE**. Även om det hänt en massa saker under året så känns det nästan som om det var januari igår och december idag.

Vårt innehållsrika arkiv har under året utökats med många volymer värdefull dokumentation och jag vill passa på att tacka alla som lagt ner massor av tid och engagemang för att göra detta material tillgängligt för oss alla.

Barbro Andrélls **Emigrantregister 1845-1923** omfattar nu Gråmanstorp,

Vedby, V. Sönnarslöv, Källna, Ö. Ljungby, Riseberga och Färingtofta.

Gravstensinventeringen färdigställd på ytterligare fyra kyrkogårdar: **Gråmanstorp** (av Agneta Rosengren, Inger Nilsson och Margareta Borgman), **Klippans Kapell** (av Inger Nilsson), **Källna** (av Gunnel Ling och Stina Nilsson) och **Kvidinge** (av Hembygdsföreningen).

Jordrevningen 1671, för två socknar, har blivit tolkad och renskrivnen i år: **Rya** (av Rose-Marie Ekberg) och **V. Sönnarslöv** (av Stina Nilsson). Tidigare har Gunnel Ling renskrivit **Källna** och **Ö. Ljungby**.

Ett intressant år är snart tillända och jag är både imponerad av och tacksam

för allt ideellt arbete som styrelsemedlemmar, husmödrar, webgrupp, redaktörer och andra lagt ner på föreningens aktiviteter och administration - till nytta och glädje för oss alla.

GOD JUL och ett GOTT NYTT ÅR.

Bengt Emgård

Minnesord över Ethel Pettersson

En solig majdag i år nådde oss budet att vår vän Ethel Pettersson hade lämnat oss.

Hon föddes 1930 i Ljung i Riseberga och bosatte sig senare i Ljungbyhed. Hon arbetade på bank både i Ljungbyhed och Röstånga. Hennes stora engagemang och intresse för hembygden gjorde att hon var aktiv i många hembygds- och släktforskarföreningar, däribland Åsbo släkt och Folklivsforskare. Där hon bl.a. medverkade vid gravstensinventeringen på Riseberga och Färingtofta kyrkogård. I den nyutkomna boken om Röstånga har hon lagt ner ett stort arbete.

Ett annat stort intresse var naturen och alla blommorna i trädgården. På somrarna åkte hon till sitt sommarhus på Bjärehalvön eller till sin mormors hus i Skärälid.

Vi minns med värme och saknad alla de mornar med frukost då vi samlades hos Ethel för att förbereda oss för de utflykter som vi under hennes ledning gjorde under ett tiotal år.

Vi var alla mer eller mindre släkt och vi kom att i Riseberga och socknarna däromkring besöka gårdar, torp och ruiner där en gång våra förfäder bott och verkat.

Hon var energisk och entusiastisk på sitt lugna och avspända sätt. Genom Ethel som ciceron lotsades vi många sekler tillbaka i tiden.

Man trivdes så väl i hennes sällskap, hon briljerade aldrig med sin forskning

eller med hur många anor hon hade i sina register. Hon gick på djupet med sina kunskaper och var oerhört ödmjuk och blygsam i sin framtoning.

Ethel var en god lyssnare och generös med sig själv. Under det sista året då hon drabbades av en allvarlig sjukdom visade hon prov på vilken styrka och vilket mod hon hade. I våras var hon i full fart med att planera för sommarens forskarutfärd men ödet ville annorlunda.

Ethel var en person att lita på och hon hade ett smittande engagemang. Vi har mist en lojal och kär vän som kommer att saknas i många sammanhang.

Annica Johnsson, Märta Friedman, Maj Svensson och Bo Bengtsson.

* * *

Ethel Pettersson finns tyvärr inte bland oss längre. Vi i föreningen känner stor sorg och saknad.

Red.

TEMANUMMER

Höstens tidning har som tema V. Sönnarslöv och Stenestads socknar.

Egentligen hade vi tänkt att Norra Vram också skulle ingå, men pga utrymmesbrist får den socknen vänta till vårens nummer. Vi har även mer material som inte får plats nu. Trots det är vi mycket glada för bidrag eller tips på vad vi kan skriva om.

Red.

Kyrkorna i Sönnarslöv och Västra Sönnarslöv

V. Sönnarslövs nya kyrka

Sönnarslöv i Kristianstads län, S.Åsbo hd. Sn strax s. om Klippans jernvägsstation mellan Söderåsen i s. och s.v. samt Rönneån i n. och n.o. Exercisfältet Bonarps hed tillstötter på s.ö. sidan. 0,217 qv.-mil, hvaraf land 0,215 eller 4,973 tald, 12 ½ mtl, 1,369 inv., 966,900 kr. fastighetsvärde.

Vid åns vackra strand ligga Klippans stora pappersbruk och qvarn; innanför vidtager en oftast fruktbar slätt. Skogsdungar finnas flerstädes, mest vid Söderåsen, hvilken berömda bergsklyfta Klöfva hallar utgör gräns i s.v.

Afegendomarne äro utom Klippan äfven att nämna Dymöllan och militiebostället Svenstorp.

I Sönnarslöfs by, belägen i n.v. hörnet nära jernvägen och Rönneån, finnes garfveri, tax. 2,000 kr. Sn, som har 2 skolhus, är annex till Qvidinge.

Postadressen är dels Qvidinge, dels Klippan.

Ur CM Rosenberg ca 1885

Överskriften kan tyckas något märklig. Men faktum är att det är två olika kyrkor som vi talar om. Kyrkan i Sönnarslöv är den medeltida romanska kyrkan i Sönnarslövs by, som revs år 1893. Det var alltså endast under åren 1885-1893, som den låg i Västra Sönnarslöv. Socknen fick som bekant tillägget Västra 1885.

Den kyrka som menas när man i dagligt tal talar om kyrkan i Västra Sönnarslöv är den kyrka, som är nu.

Redan den 1 maj 1859 kan man läsa i Sönnarslövs sockenstämmoprotokoll idéer om att bygga en ny kyrka. Detta beroende på att den gamla kyrkan var i mycket dåligt skick. För att en ny kyrka skulle kunna realiseras, måste församlingens kassa också förstärkas. Därför beslöts att kyrkokassan skulle utökas med bl.a. att varje "sjätting" * årligen skulle ge kyrkan 1 Rd. 50 sh. Riksmark.

Efter många diskussioner och år, hade man i början av 1880-talet kommit så långt, att man började diskutera var den nya kyrkan skulle placeras. Man hade enats om att inte bygga upp kyrkan på den gamla

platsen i Sönnarslövs by. Det var ju i utkanten av socknen. Fem alternativa platser fanns som förslag, och alternativ 3 på Höör Nr:4, d.v.s. där den ligger idag, gick segrande ur diskussionerna.

Byggnationen

År 1886 hade kyrkokassan uppnått den ansevärdiga summan av 40 000 kronor, och man ansåg sig mogna för att ta fram ritningar, vilka låg färdiga som förslag under mitten av 1887. I november samma år startade förhandlingarna med hemmansägare **Per Olsson** Höörsmölla, som ägde marken, där kyrkan skulle byggas.

Prisöverenskommelsen för erforderlig mark blev till slut 600 kr/tunnland. 1892 valdes en byggnadskommitté för att leda arbetena. Sockenstugan och ekonomibyggnaderna, byggnader som finns även idag, uppfördes av byggmästare **Sven Petter Persson** från Höör. Kostnaderna för dessa hus blev 2 600 kr.

Anbudet för själva kyrkbygget gick till byggmästare **Sjunnesson**, Tjörnarp och **N.P. Lundqvist** i

Tollarp. Deras anbud låg på 46 500 kr.

Auktioner

Det tråkiga som sedan hände med den gamla kyrkan var, att det mesta av inventarierna auktionerades bort vid två auktioner, en 1892 och en året därefter. Lantbrukaren **N. P. Svensson** från Sönnarslöv ropade in hela kyrkan för 100 kr, mot att han transporterade bort all sten. Mejeristen och grenmöbeltillverkaren **Per Nilsson** ** i Forsby (se även artikel om **Herbert Jönsson**), köpte t.ex. predikstolen för 16 kr, t.o.m. kyrkans gamla kommunionkalk och patén i silver daterad till 1696 enl. gravyr såldes för 40 kr.

Den 22 okt. 1894 invigdes den nya kyrkan i Västra Sönnarslöv av professorn, teologie doktorn **Sven Libert Bring**. Bring invigde för övrigt Kvidinge kyrka åtta år tidigare.

De två åren mellan det att man rev den gamla kyrkan tills den nya stod

Del av den gamla predikstolen
Foto: Stina Nilsson

klar, avhölls gudtjänsterna i Västra Sönnarslövs folkskola.

Ytterligare fördjupning i ämnet Västra Sönnarslövs kyrkor kan med fördel läsas i boken: *Från å till ås*. Utgiven av *V. Sönnarslövs Bygdeförening*. Samt boken: *Västra Sönnarslövs kyrka* av **Fredrik Westerlund** (En minnesskrift till kyrkans 100-årsjubileum 1994...)

Sten

*"Sjätting" har med hemmanets storlek att göra. Varje hemmans försörjningsmöjlighet räknades i "mantal". "Sjätting" var alltså 1/6 mantal.

****Per Nilsson** är vår förenings sekreterare **Stina Nilssons** man **Valter "Joels"** morfar.

Övriga källor: samtal med **Stina och Valter Nilsson**

Stenestads kyrka

Stenestad i Kristianstads län, S. Åsbo hd. Sn belägen på Söderåsens hjessa, ö. om Billesholms och s.o. om Vrams jernvägsstationer i v. grannsn, medan Qvidinge och Klippans stationer ligga föga längre från sns gräns åt n. sedt. 0,274 kv.-mil eller 6,348 tnd, 7 5/8, mtl, 786 inv., 354,200 kr. fastighets-värde.

Sn ligger i allmänhet 500 fot ö. h. och sluttar brant åt s.v. och åt n.o., der bergsklyftan Klöfva hallar bildar gräns: det inre är backigt och har till stor del uppodlade mossar; skogen kvarstår mest på sluttningarne. Fältspat finnes på flere ställen.

Stenestads by ligger i s. delen, der landsvägen från Vrams jernvägsstation till Kågeröd upptager en väg norrifrån. En större gård är Dragesholm.

Sn är annex till det i s. belägna Kågeröd i Malmöhus län.

Ur *CM Rosenberg ca 1885*

Högt och vackert ligger Stenestads kyrka. Den är Skånes högst belägna kyrka, 188 m.ö.h.

De äldsta delarna är från 1100-talet, men tornet saknades vid den tidpunkten. Innertaket var platt till på 1400-talet då man slog valven. Två av valven är vanliga korsvalv medan det tredje är ett unikt stjärnvalv. Det ska finnas ett sådant valv till i Sverige, på Gotland.

År 1848 rev man det gamla vapenhuset och byggde tornet, kors, altarskrank, predikstol och den unika korväggen. Allt skapades av den kände kyrkoarkitekten C G Brunius.

Lena RE

Källa: tavla utanför kyrkan

Ingrid & Sven Davidson på Klöva Mölla

Vattenkvarnen Klöva Mölla

Klöva mölla är ett mycket trevligt utflyktsmål. Den är vackert belägen och **Ingrid** och **Sven Davidson** har gjort ett levande museum av möllan.

Många skolelever och andra grupper kommer och får reda på hur man malde mjöl med hjälp av vattenkraft. Speciellt på Möllans dag i juli är här fullt med aktiviteter.

Ingrid Davidsson är född på gården och det var hennes farfar **Ludvig Jönsson** f.1852 Halmstad (M) som köpte Klöva mölla år 1902 av **Martin Zackrisson**. Ludvig kom från Forsmöllan där han hade varit kvarnmästare.

Till familjen hörde hustrun **Johanna Jönsson** f.1856 Bårslöv (M) och barnen **Edit Lydia** f.1894 V. Sönnarslöv, **Gerda Elisabeth** f.1897 Vedby, **Nils Lorentz** f.1899 Vedby samt **Hildur Martina** f.1901 Vedby.

Ingen hade tidigare använt Klöva mölla som bostad sedan man byggt upp den igen efter branden runt 1877, utan man hade haft två rum varav det ena användes som kvarnkammare där bönderna kunde vänta på sitt mjöl. Nu byggde Ludvig till huset och inredde tre rum och kök. Han köpte även till mark för att kunna dämna upp ån och för att kunna hålla en ko. Senare tillkom även en hushållsgris. Man byggde dessutom stall och höns hus.

År 1919 blev Ludvig sjuk och avled. Sonen **Nils Jönsson** tog över kvarnen.

I början var den i sterbhusets ägo, men 1934 köpte han och hans hustru **Gundeborg Elisabeth (Gustafsson** f. 1910 Kumle, V. Sönnarslöv) möllan. De drev Klöva mölla till omkring 1968. Då hade det kommit en ny kvarn hos Lokalföreningen i Stenestad som inte var beroende av bäcken.

Deras enda barn är Ingrid som gifte sig med **Sven Davidson**. De bodde på en gård i Gålarp och fick två söner **Per-Arne** och **Bengt-Inge**.

Nils Jönsson blev den siste möllaren. När han dog 1983, så bodde änkan Gundeborg kvar på möllan.

Ingrid och Sven sålde gården i Gålarp till sonen Per-Arne och flyttade ner på möllan år 1993. Där planerade de att bygga en lägenhet på övre våningen åt Gundeborg. För att få in mer ljus ville de ta upp en kupa i taket. Till det behövdes tillstånd från länsantikvarien **Karin Bunte**. De fick tillståndet och även hjälp med ritningarna eftersom Bunte tyckte att möllan var värd att bevara.

När ovanvåningen var klar fick Ingrid och Sven bidrag för att rusta upp kvarnen. Det var bl.a. turbinen och rännan som renoverades. 1 juni 1997 återinvigdes möllan av bl.a. landsantikvarien.

Visningar av möllan

Nu började en tid med visningar av möllan i drift. Redan 1996 när turbinen hade kommit tillbaka började man lite smått med visningar. I början hade man bara en gammal möllejournal som gästbok, men fem danska bokbindare gjorde en vacker gästbok i läder med guldtext som tack för visningen. Sedan dess har gästboken fyllts av namn på nöjda besökare bl.a. många skolklasser.

Sonen Bengt-Inge med familj har nu köpt Klöva mölla och kommer att flytta dit. Vid Möllans dag i somras hjälpte han och hans son Oliver till med guidningen, så Klöva mölla

Klöva mölla runt 1903 - möllaren Ludvig Jönsson med familj och hans svärmor Ingrid och sväger Nils Cederberg med familj på besök. Ingrids far Nils står vid rullebören längst till höger. Ingrid Davidssons foto

kommer säkert att finnas kvar som ett härligt utflyktsmål framöver.

Bengt-Inge visar ett tullmått

Kvarnens tidigare historia

Redan 1674 finns det belägg för att det fanns en kvarn vid Klöva. I 1698 års qvarnkommissions protokoll står följande:

“Klöfva Mölla ligger under Draksholms Sätsgårdh, som nu är till rusthålllet bebodd av **Påhl Påhlsson** och är satt under taxering för 12 Dr Smt (daler silvermynt) med stampe-qvarnen uppsatt för ungefär 24 år sedan, men varit tillförne squaltqvarn på annat ställe som nu intet minnas kan, är den blifvit först anlagt, ligger ingen till förfång varför och vadan Cronens Befallningsman eller någon annan, något otalt å denna mölla hade.”

År 1700 ägs Klöva mölla av **Bengt Oredsson** enligt Jordeboken för Malmöhus län.

På 1760-talet bor **Olof Johan Drakenberg** och hustrun **Catharina Charlotta Fraser** här. Hon var dotter till **Robert Gustaf Fraser** (född 1721 på Billesholms Kungsgård) på Dragesholm. I Klöva Mölla föds en son som avlider samma år och 1769 i mars avlider Catharina Charlotta i lungdot Därefter flyttar änklungen “rusthållaren och möllaren” till Åvarp och gifter om sig med en klockareänka från Nöbbelöv och dör där 1798.

År 1775 heter ägaren **Anders Jönsson** som kom från Bjuv.

I husförhörslängden 1800 är ägaren **Pål Lavesson** med hustrun **Sigri Jönsdotter**. Hon får åtta barn innan hon blir änka. Ny make och kvarn-ägare blir **Ola Knutsson** från Stenestad. De får en son och sen blir Sigri änka igen 1810.

Nästa ägare är **Per Bengtsson** från Blekeskärra mölla. Han ägde även Gålarp som gränsar till kvarnen, men den gården sålde han år 1828. Per förnyade kvarnverket och anlade en såg vid bron över Klövabäcken.

År 1832 avlider Per och hans änka **Pernilla Månsdotter** arrenderar ut kvarnrörelsen till närmsta granne i Gålarp **Anders Zackariasson**. Nu förföll kvarnverket och år 1836 ansökte han om att få anlägga en egen kvarn på sin gård i Gålarp. Han fick tillstånd och då tvingades änkan Pernilla Månsdotter att sälja Klöva mölla till **Anders Kjerstensson**, en annan av bönderna i Gålarp

Stridigheter i Klövabäcken

Nu blev det ofta stridigheter mellan de båda kvarnarna som endast låg några hundra meter från varandra och drevs med vatten från samma bäck. När möllaren i Klöva höjde sitt dämme fick Gålarps mölla bakflod. Då kunde man inte mala och ägorna blev vattensjuka. Dämde Gålarps mölla fick Klöva mölla för lite vatten för att kunna mala.

År 1857 köper **Per Andersson** från Bonarp möllan, men han spelar dock konkurs och **Bengt Jönsson** köper den på offentlig konkursauktion. Per Andersson är kvar som möllare och Bengt Jönssons söner **Nils** och **Gustaf** arbetar som drängar. 1871 överläts kvarnen till Nils tvillingbror, **Jöns Bengtsson** och hans hustru **Maria Jönsdotter**. På Klöva Mölla föds deras barn **Emilia Beata** den 7 april år 1872 och **Johan Martin** 1873.

Emilia är väl känd för många Stenestadsbor, efter att ha haft hushållerskeplatser på några olika ställen i trakten var hon en av de sista som hyrde i Fattiggården. Brodern Johan antog senare namnet **Stenberg** och var bosatt i Västra Sönnarslöv.

Ingrid med sina fina böcker

Branden

Under Jöns Bengtssons tid ödelades Klöva Mölla av brand, troligen år 1877. Anders Zackariasson som byggde möllan i Gålarp säljer sitt hemman till sin son **Zackarias Andersson**. Denne köper och bygger upp Klöva Mölla på nytt under 1880-talet. Vattenhjulet börjar åter snurra och Gålarps mölla läggs ner.

Ingrid och Sven

Ingrid Davidsson är verkligen mycket engagerad person som även är aktiv i Stenestads Hembygdsförening. Hon blev föreningens ordförande 1995, men har suttit i styrelsen sedan 1969. Sten och jag tyckte det var så roligt att höra henne berätta om möllan, Stenestad och mycket annat. Hon visade även sin bokhylla som innehöll många fina biblar, psalmböcker m.m.

Sven sköter oftast guidningen och det gör han på ett mycket intressant sätt. Han guidade oss vid vårt besök och Sten blev så lycklig när han fick hjälpa till och dra upp säcken. På baksidan av möllan finns en tändkulemotor som de drar i gång på sommaren när det är Möllans dag. Passa på då!

Tack för en mycket trevlig dag!

Lena

Källa: "Glimtar ur Klöva möllas historia" av Ingrid Davidsson

Ligan i Sönnarslöv

Av Stina Nilsson & Bengt Emgård

När man i Bya-forskningen hittar torparen **Nils Jacobsson** från Sönnarslövs skog som plötsligt står som ägare till Fruemöllans kvarn, Ekeshus samt en fastighet i Forsby börjar man undra hur han kunnat få råd till allt detta. 1845 står Nils som Järnhandlare på Sönnarslöv 2. Han kallades i folkmun för "Vargen" eftersom han var glupsk och illmarig i affärer.

Nils Jacobsson (alias Vargen) blev skjuten till döds 1849-12-12 på vägen mellan V.Sönnarslöv och Åstorp men mordet blev inte uppkälat förrän 1852 i samband med rättegången om ett inbrott på Mölleröds kungsgård.

Under åren som gått har det funnits många historier om det stora inbrottet i Mölleröd och mordet på Vargen och för att få fram "den verkliga historien" begav vi oss till Landsarkivet i Lund där vi hittade över 200 sidor domstolshandlingar om dessa brott. Vi har gjort lite axplock från denna rättegång.

Carl Ferdinand Huckard
Bild ur Frigivna fångar

Landsfiskalen Silversparres rapport 1851

"Efter erhållen kunskap om den natten till den 27 sistlidne November på Mölleröd hos Herr Ryttmästaren och Riddaren **J von Platen** begångna inbrottsöld, företog jag efterspaningar efter ej mindre det stulna än tjufvarne och lyckats att anträffa och såsom misstänkta för stölden arresteras:

- den 16 Dec. å vägen från Sönnarslöv mot Åby **Pehr Jeppsson Snygg** fr. Rösa.
- den 16 Dec. Hussaren vid Silfåkra Eqvadron af Kongl. Skånska Husar Regtet No 21 **Anders Nordström**.
- den 17 Dec. Boddrängen **Pål Jeppsson Snygg** i Sönnarslöv hos **G E Rosenstråhle**.
- den 18 Dec. Garfvaren **J I Lundström** å Skansen vid Mölleröd.
- den 20 Dec. Jägaren **Ferd. Huckard** fr. Bjersgård.
- den 21 Dec. Gifva Hustrun **Nelli Rosenstråhle** i Sönnarslöv.
- den 29 Dec. Handlanden **G E W Rosenstråhle** i Sönnarslöv.

Wid med desse personer anställde förhör kom i dag att de jemte åtskillige

andra personer föröfvat efterskrifne brott." (*Landsfiskalen hade sedan listat upp ett stort antal brott.*)

Inbrottet på Mölleröds kungsgård den 27 november 1851

Vid inbrottet på Mölleröds kungsgård blev silver, penningar, reverser och bankböcker till ett värde av 106.841 Rd stulna.

Planerna

Garfvaren Lundström som tidigare bott ett halft år hos **Garfwaren Enkan Sjögren** i Sönnarslöv och en längre tid varit bekant med handlanden Rosenstråhle kom vid ett tillfälle sista sommar med förslaget att från Ryttmästaren von Platen bortstjåla dess kassakista. Sedan Lundström under bemålte Ryttmästarens bortavaro förskaffat sig inträde uti det rum i Mölleröds karakterhus, hvarest Ryttmästarens kassakista förvarades samt genom mätning utrönt att kistan kunde uttagas genom det ena fönstret, öfverenskomms med ett sednare

sammanträffande emellan Lundström, Rosenstråhle och Nelli att kassakistan skulle stjälas och Rosenstråhle åtog sig att anskaffa tjufvar.

Två dagar före stöldens verkställande var Lundström hos Rosenstråhle hvilken af Lundström underrättades att Ryttmästaren von Platen väl då var hemma, men skulle bortresa.

Nästpåföljande dag besökte Lundström åter Rosenstråhle och upplyste om att Ryttmästaren von Platen nu bevistade Remont mötet i Åby.

Eftersom stölden på Mölleröd i följd deraf tillämnades nästpåföljande natt, aftaltes att Lundström vid hemresan skulle sätta en gren eller en risla i grindstolpen vid Möllerödsvägen, deraf bemålte Ryttmästaren var hemkommen, men icke något tecken deraf han var borta, äfvensom Lundström af Rosenstråhle emottog några böcker för att deruti läsa för Ladufogden Holmström vid Mölleröd då han om natten skulle anmodas besöka Lundström, för att icke vara till hinder vid stöldens verkställande, samt af Nelli ärhålla en flaska med opium för att dermed vid Holmströms besök söfva honom.

Efter hemkomsten till Skansen skickade Lundström bud till Ladufogden **Holmström** att besöka honom för samtal angående dagsverke och vedhuggning, men Holmström uteblef.

Samma dag som Lundström varit i Sönnarslöv och efter det Pehrs husbonde Anders Jönsson lemnat tillåtelse till skjutsningen begaf sig Pehr med husbondens hästar och vagn till Sönnarslöv. Pål hämtade hos en Smed en kofot som Handlanden Rosenstråle förmälte sig hafva låtit göra och hvilken jemte en kanna brännvin och ett knyte nedlades i vagnen. Nelli förmälte sig förut varit vid Mölleröd och förskaffat sig kännedom om belägenheten så att hon kunde utvisa fönster härigenom inbrottet skulle verkställas

Färden dit

Efter intagen förtäring anträdde resan kl 1 på dagen sålunda att Pehr och Nelli åkte i vagnen, samt Norlin, Huckard, Pål och Nordström gingo förut.

Först upphanns Huckard som var något halt och sedan de öfrige, hvarefter de alla stundtals åkte och gingo.

Under färden gjordes något uppehåll vid Blekemåsa och Tyringe hållstall där Norlin trakterade med bier.

Vidare fortsätter färden oafbrutet tills de anländer utanför Torpet Skansen vid Mölleröd och som Nelli befunnits öfverlastad af drycker, hade hon icke kunnat utvisa hvarest från landsvägen, vägen tog af till Mölleröd så att de kört förbi densamma, men från Skansen dit återvänt. I grindstolpen förmärktes icke någon rissla eller annat tecken och Nelli yttrade att Ladufogden väl låg och sof eftersom Lundström förut på dagen då han varit i Sönnarslöv, lofvat gifva Ladufogden toddy.

Stölden av kistan

Hästar och vagn ställes vid grinden. Norlin, Pål och Nordström jemte Pehr gingo ned till karakterhuset vid Mölleröd, hvarefter Pål med ett stycke grof tjärad raf intryckte så väl yttre

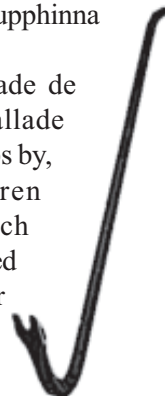

som inre nedersta rutorna, kröp in under den gjorda öppningen och framdrog jernkistan. Pehr och de öfrige utanföre varande emottogo dervid kistan, samt buro densamma två och två i sänder men den var dem för tung, hvarför Norlin sprang förut för att hämta hästar och vagn hvilka nedkördes närmare gården där kistan pålastades och återfärden företogs, derunder Pehr och Huckard åkte, samt de öfrige gingo förut.

Försök att öppna kistan

Vid ankomsten till dalen emellan Finja och Tvärskog gjordes fruktlösa försök att med kofoten och stenar uppbyta kistan men som en person tycktes i grannskapet blef kistan åter upplyftad. Vägen togs derpå mot Torup af samtliga tjuvarna med undantag av Nelli, som till den grad var öfverbelastad af starka drycker att hon lemnades qvarliggande å vägen utan att åter upphinna dem.

Därefter stannade de utanför det så kallade brohuset vid Torups by, hvarest Garfvaren Dahlström bor och han undfägnade med kaffe och mat under det vagnen med kistan stod på landsvägen.

Huckards stuga

Efter besöket i Torups brohus och sedan de öfrige tjuvarne derstädes gingo förbi Gustafsborg mot Åby och vidare till Huckards hemvist, åkte Pehr Snygg och Huckard tillsammans med kistan förbi Blekemåsa till Hylstofta, hvarifrån de begåfvo sig till Huckards hemvist der Huckard med tillhjälp af två jernkilars användande uppslog kistan och upptog en del af silfret, hvilket dock åter deri nedlades till dess Pål, Norlin och Nordström hunnit anlända.

Sedan alla sofvit en stund upp-lerkades silfret åter och lades i en säck samt de i kistan varande papper inburo i Huckards stuga så att kistan tömdes, utom å botten derå liggande tryckt papper. Af de öfrige i kistan varande papperen uppbrände Huckard derefter först två större inbundne böcker, vidare många sparbanksböcker, samt slutligen några samman-syddas papper och en del mindre så att allt de i kistan förvarade papper utom de som inlades i säcken med silfret af Huckard uppbrändes. Kistan nedsänktes i Bjersgårds sjö.

Nelli

Under det Huckard qvarstannade i sitt hemvist, begåfvo de öfrige sig derifrån medtagande sifversäcken till Nelli Rosenstråles hemvist, dit hon redan ankommit, efter att ha gått från Tyringe till Ebbarp hvarest hon för hemresan förskaffat sig skjuts.

Silfret besågs af Nelli, Rosenstråle och Norlin och derefter jemte de deribland varande papper, inlades det i en af Rosenstråle anskaffad fjerding som af Pål nedgräfdes i Rosenstråles trädgård.

Tre eller fyra dagar derefter upptog Pål fjerdingen samt lemnade deruti varande papper till Nelli hvilken, emedan papperen voro våta, inkastade dem alla i ugnen och uppbrände dem.

Silfret nedsänktes i en brunn nära Skåningstorp, der det qvarlåg omkring 8 dagar då Pål upptog och nedgräfdde det å Qvidinge vång, på samma ställe hvarefter det sedermera i Åklagarens närvaro af Pål uppsöktes.

”Beslag” av 7 varupackor i Torup

Den 20 Nov. 1851 om aftonen instälde sig Pehr med hästarna i Sönnarslöf, hvarpå sedan Pål Snygg tillkännagifvit att ett forlass med ostämplat gods kommit genom byen, samt Norlin iklädt sig en blå rock med blanka knappar, liknande uniform jemte mössa med stjärna, och medtagit sabel burit pistol. Pehr, Pål och Norlin åkte efter Pehrs hästar, begav sig på väg efter forlasset, men då detsamma icke upphunnits, Pehr förfogat sig hem till Rösa med hästarne och vagnarna.

Några dagar derefter fick de omtalat av den bonde som genom Sönnarslöfs by forslat förut nämnda lass att lasset skulle finnas i Torup hos Åboen **Nils Eskilsson**. Pehr broddade och förspände hästarne, samt skjutsade Norlin och Pål till Torup. Norlin var iklädd sin uniform.

”Husrannsakan”

Sedan Nils Eskilsson utkommit tillfrågade Norlin honom om han var husbonden sjelf, och efter bejakande deraf förkunnade Norlin att han var kustchefen Walfkrona från Kristianstad och förmälte sig vilja göra husvisitation, att han ägde rättighet att visitera från kl 10 förm. till kl 4 efterm. och han medhade två vittnen och att Nils Eskilsson äfven skulle skaffa två sådane, hvartill Nils likväl nekade. Derpå ingingo Norlin, Pål och Pehr i ett uthus, hvarest under ris funnes 7 st varupackor, hvilka utan att öppnas utburos på vagnen.

Efter det Norlin tillsagt Nils Eskilsson och hans dräng att de å uppgifven tid skulle inställa sig å Tullkammaren i Kristianstad fördes packorna af Norlin, Pål och Pehr åkande tillsammans, till Sönnarslöf, men som Rosenstråle icke vågade hafva varorna i sitt hemvist blefvo de aflemnade hos en bonde i byen. Nästpåföljande söndag begaf sig Pehr åter till Sönnarslöf och anträffade Norlin som uppgaf att de 6 packorna innehållit kläde och den 7de foderlärf. Vardera av de inblandade erhöill 5 alnar af det grofva klädet hvarefter Rosenstråle och Norlin delade resten.

Ligans andra stölder

Ligan arbetade med såväl stort som smått och som exempel på stölder som framkom vid förhören kan nämnas:

- 2 bruna Hästar å bete på Wettinge gård
- 1 st grått Kläde, 2 Klädningar, 2 Sängdynor, 1 blå Rock och 2 Kalfskinn i Åby
- Ull samt ett Halskläde i Landskrona
- 4 kappor Potates i Bjersgård
- 2 st Fårkreatur i Åby
- 2 st Bikupor i Holm
- 1 fjerding Sill och 8 bouteljer Bier i Åby
- 4 lass Torf i Bjersgård
- 1 Bikupa i Qvidinge
- 1 lass Hö på Rösa ängar
- flere lass huggen Ved i Bjersgård

Domar

Nelly Rosenstråle - för tjuvnad och för hennes delaktighet i den å Möllerös föröfvade inbrottsstölden afstraffas med 30 par ris samt en Söndag i Finja sockens kyrka undergå uppenbar Kyrkoplikt

Anders Nordström och Sven Norlin - för stöld till 40 par spö med tre slag av paret samt undergå uppenbar kyrkoplikt i Finja kyrka, men överklagar till Hovrätten

Jöns Nilsson - för åverkan och stöld 35 Rd Banco eller att vid bristande tillgång i stället undergå 14 dagars fängelse vid vatten och bröd, hvar förutom han skall å en Söndag offentlig skriftas och aflösas i Gråmans- torps sockens kyrka.

Ytterligare 6 personer - för snatter till böter om 3-4 Rd eller om de härtill sakna tillgång i stället straffas hvar med 3 dagars fängelse och att enskildt skriftas.

Johan Fredrik Lundström - överföres till Helsingborg och rannsakas där vidare.

Mordet på Nils Jacobsson (Vargen) den 13/12 1853

Under anhållandet efter Möllerödsstölden i november 1851 klarades mordet på Nils Jacobsson även upp.

Det framkommer i rättegången att Pål Snygg pratat bredvid mun och erkänt sig ha skjutit **Nils Jacobsson**. Då vittnet Anders Åkesson i Holm på sommaren 1851 körde hem torf till Pål Snygg hade Pål frågat om han visste vem som mördat Nils Jacobsson, det visste inte Anders, då lade Pål handen på bröstet och yttrade ”här står den som skjutit honom”, men Anders Åkesson satte ingen tilltro till detta och då upprepade han samma sak, samt att han gömt skjutgevären i Sönnarslöfs ängar, men Anders Åkesson fästade sedermera icke något avseende å vad honom blivitt anført.

Ävenså till Pål och Per Snyggs fader f. Husaren **Jeppa Snygg** hade Pål vid ett tillfälle i början av Juli 1851 yttrat att han skjutit Nils Jacobsson. Detta ansåg sig Jeppa böra underrätta Pastorn i församlingen om, vilket han även gjorde, men Pastorn ansåg att det borde man icke tala om för någon, medan brottet blev nog i sinom tid upptäckt.

Så kom detta hemska brott sålunda fram när Pål och Per Snygg, Handlanden Rosenstråle och Ferdinand Huckard blev häktade för stölden i Mölleröd. Handlanden Rosenstråle blev häktad 28/12 1851 men skar av sig pulsådern i häktet 4/1 1852, han visste väl vad som väntade honom.

Missämja

Någon missämja mellan Rosenstråle och Nils Jacobsson har tydligen funnits, båda var handlande i samma hus, Sönnarslöf 2:2. Även Huckard var missbelåten med Nils Jacobsson som han ansåg hade lurat honom på pengar i samband med en affär dem emellan, han kom ut till Rosenstråle i Sönnarslöf och beklagade sig över det skedda, varvid Rosenstråle lät undfalla sig det yttrandet: ”han vore värd ett skott”. Vid flera tillfälle senare hade

Rosenstråle yttrat sin önskan att få se Nils Jacobsson avdagatagen och yttrade sig villig att betala banemannen 500 Rd. banko.

Han yttrade även att det var inte synd att skjuta en mördare och mordbrännare och lika litet en sån som Nils Jacobsson. Huckard meddelade Pål Snygg underrättelse därom, vilken på dessa villkor sade sig vara beredvillig att föröva detsamma. Brodern **Per Snygg** fick del av hemligheten, varefter dom samtalande med Rosenstråle åtskilliga gånger.

Den 11 december 1849 blev Pål och Per Snygg jämte Huckard kallade till Rosenstråle i Sönnarslöf. På kvällen skulle Nils Jacobsson återkomma från en resa till Helsingborg, trion skulle gå ut på vägen och möta och skjuta honom.

Pål var försedd med en bössa och Per med en pistol som laddats av Rosenstråle, Huckard hade egen bössa med sig, men efter ett par timmars väntan utan att Nils Jacobsson kom, gick trion hem till Rosenstråle igen och lämnade skjutgevären.

Nästa kväll den 12 december begav Pål och Per Snygg sig åter ut för att möta Nils Jacobsson, men först stannade de i en obobodd så kallad hållstuga där de intog framsatt förtäring, efter två timmar utan att

offret kom gick dom till Rosenstråle och erhöll undfångnad.

Därefter beordrades dom ut igen för att invänta Nils Jacobsson som skulle vara klädd i päls och färdas i en liten gul vagn, samt ha en kusk med som skötte tömmarna.

Efter en 1/4 mils avstånd från Sönnarslöfs by mötte

de Nils Jacobsson. Pål hälsade på de åkande ”god afton” vilket besvarades av de åkande, ryckte fram bössan och tog ett par steg framåt, spände hanen och riktade detta samt tryckte av, varefter Pål hörde att en av de åkande gav ifrån sig ett långdraget jämmerrop, samt märkte att någon vred sig i sätet men kunde ej se på grund av all krutrök.

Därefter sprang bröderna iväg och hoppade över en jordvall, ner bakom Sönnarslöfs by och kastade skjutgevären i några buskar vid bron.

Följande dag letade Pål upp desamma och överlämnade dessa till Rosenstråle som uttalade sin belåtenhet över att Nils Jacobsson blivit skjuten. Av den utlovade belöningen utdelades bara mindre penninggåvor och varor.

Nils Jacobsson avled de 13/12 1849 i sitt hem av skadorna.

Rättegången

Under rättegången framkom även att Pål Snygg redan vid jultiden 1847 på

anmodan av Rosenstråle lagt sig i försåt för Nils Jacobsson, vilken skulle komma från Örkelljunga och även vid det tillfället avlossat ett skott mot en person vilken han trodde var Nils Jacobsson, men i stället varit **Byggmästare Danielssons** dräng. Hur det gick för den stackaren förmåles inte.

Domstolsutslaget

Vid domstolsutslaget mot Pål och Per Snygg samt Huckard dömdes alla tre att mista livet genom halshuggning, för mordet samt alla stölder de hade varit med om. Domen överklagades först till Hovrätten och senare till Högsta Domstolen.

Per Snygg och Ferdinand Huckard blev av nåd förskonade från det ådömda dödsstraffet, istället fick de undergå 28 dagars fängelse på vatten och bröd, samt uppenbar skrift och därefter livstids arbete å fästning.

Per Snygg och Huckard fördes från häktet i Engelholm till Landskrona fästning den 26 Juli 1853, efter att ha avtjänat straffet på 28 dagars vatten och bröd.

Pål Snygg blev däremot icke benådad från sitt dödsstraff, efter att ha ansökt om detsamma tre gånger.

Den 15 November 1853 fördes han till Södra Åsbos avrättningsplats i Björnekulla för att där mista livet genom halshuggning.

***

Ändringar av våra sockenfaddrar

Några av våra socknar har fått nya faddrar pga Ethel Petterssons bortgång. Dessutom har vi fått en fadder för N. Vram.

Färingtofta	Barbro Andréll	tel. 0435 - 147 34	barbro@asbo-gen.com
Stenestad	Kjell Sandberg	tel. 042-77 383	kj.sandberg@telia.com
N. Vram	Kjell Sandberg	tel. 042-77 383	kj.sandberg@telia.com

Möte med Herbert Jönsson i Stenestad

När Lena och jag var i Klöva Mölla och pratade med Ingrid Davidsson, tipsade hon oss om **Herbert Jönsson** i Stenestad.

Vi ringde och Herbert tog emot oss en dag i september. Det är fantastiskt att det finns så många människor, som har så mycket att berätta.

Herbert har, i Stenestads Hembygdsförenings årskrönika 2001, berättat lite om sig själv, så detta är ett referat av den samt vårt möte.

Gården i Klöva

År 1879 köpte Herberts farfar **August Jönsson** från Stackarp, Klöva för 17 000 kronor. Den östra delen av fastigheten såldes och när August 1908 överlämnade gården till sina två söner, Herberts far **Johan** och hans bror **Adolf**, delades den mitt itu. 1910 började Johan bygga ett eget ställe på den övre halvan.

Till en början blev det stall och loge. Meningen var nog att ett bostadshus skulle byggas därefter. Till en början inreddes en bostadsdel i stallet och där föddes Herbert 1913. Bara en brädvägg delade stallet och bostaden, så när hästarna sparkade i väggen, så slog klockan i bostaden. Tre barn föddes i stallet, **Elsa** 1911, **Herbert**

Herbert Jönsson

1913 och **Gösta** 1915. Brodern **Agne** kom 1930, men han föddes i det nya boningshuset, som blev klart 1922.

Grenmöbler

När Herbert var liten, var det ont om pengar i hushållet. Leksaker var det alltså inte råd att köpa, men skogen var ju inpå knuten och där tillbringades mycken tid. Dessutom kunde man göra egna leksaker av trä. Mat fanns det alltid, vad Herbert kan

minnas. För att få pengar skalades ekgrenar, som skulle bli trädgårdsmöbler. Herberts far sågade ner ekgrenar, vilket gjordes på försommaren, när det var ”löft” d.v.s. när saven gick i träden och barken släppte lätt. Dessa skalade ekgrenar användes till trädgårdsmöbler, och för ett lass kunde man få 30-35 kronor.

Lite utanför denna historia påminner jag mig om, att i Västra Sönnarlövs Bygdeförenings bok ”Från å till ås” kan man läsa om en mästare i grenmöbler, nämligen **Per Nilsson** i Forsby och hans son **Henrik**. Nåväl... åter till ordningen.

Skolan

Skolan blev en stor förändring i Herberts liv. Nu fick han massor av nya kamrater. Hemmet låg ju ganska ensligt, och de enda lekkamrater som fanns, var några kusiner, som de träffade ibland.

Vägen till skolan var c:a 4 km, och med tanke på att det var trätofflor på fötterna, så var det nog inte så roligt att traska denna väg, speciellt inte på vintern. Dels kom det in snö i tofflorna, dels klumpade det sig undertill. Men det fanns inget alternativ, så vad gör man. Skolvägen kan tyckas lång, men Herbert vill ändå påstå, att det sällan var en tråkig vandring, för efterhand tillkom barn efter barn längs vägen, så för det mesta hade de roligt.

”Hösttid hade vi potatislov och då skulle man ut och plocka potatis hos lantbrukarna. Ersättningen för detta brukade ligga på c:a 1:50 till 1:75 kr per dag inkl. mat. När vi blev lite större gick vi till Bonnarp, där kunde vi få upp till 3:50 kr per dag, men mat fick vi ha med oss hemifrån”, berättar Herbert.

Herberts mor hette **Agda**, och hennes farfar hette **Paul Hansson** och kom från Kumle backar, som låg i närheten, men hörde till V. Sönnarslövs kommun.

Herberts far Johan Jönsson håller hästen. Morbror John eller Henning Johansson rider. Pigan håller syster Elsa och mor Agda håller Herbert. Bilden tagen på gården Klöva. Kopia av foto hos Herbert Jönsson.

Lantbruk

När Herberts bror **Gösta** var 15 år (1930) fick han hjälpa till hos morfar och mormor. De bodde grannar i öster. Herbert själv hjälpte till hos sina föräldrar.

Efter 3 år ville inte Gösta vara kvar i det gammaldags lantbruket utan flyttade hem, varför Herbert fick överta Göstas plats hos morfar, inte för att jag ville, säger Herbert, men det ansågs vara ens plikt. 1938 efter 5 års slit på morfars tungarbetade lantbruk, flyttade Herbert hem. Stallet skulle muras om med bränt tegel, tidigare var det murat med råsten (obränt tegel) och det tål inte luftfuktigheten i längden.

År 1941 övertar Herbert lantbruket och fr.o.m. 1978 är det sonen **Eskil Jönsson**, som driver det. Det var exakt 100 år efter farfar!

Mycket har hänt under mina 37 år på lantbruket, säger Herbert. Från att vara i princip självförsörjande av vad som behövdes i det dagliga livet, till att specialisera sig och sälja och få betalt för att kunna köpa det man inte själv kan producera.

Hästen Pims

Förr utfördes det tunga arbetet av framför allt hästar, numera är det traktorer som gäller. Men, säger Herbert, man får inte samma förhållande till en traktor, som till en häst. Hästen var ju ens arbetskamrat. En häst, som har en särskild plats hos Herbert är vallacken Pims. Pims var 4 år, när Herberts far köpte den. Detta var när Herbert arbetade hos sin morfar, men på sin fritid hjälpte Herbert till med att köra in den. Herbert har många historier om denna sin arbetskamrat Pims, men vi får nöja oss med en.

”Under kriget körde vi med mjölken till Gålarp. När vi startade spände Pims sig så att bukjorden sprack, och när vi körde nerför backen, hade selen inget fäste, utan vagnen sköt på hästen bakifrån. Han blev naturligtvis skrämmd och ökade farten. Backen var lång och farten ökade. Jag insåg att detta kommer att sluta med en förskräckelse och körde rakt ut i skogen, där det

fanns kraftiga hasselbuskar och annat, som kunde bromsa farten. På den tiden var ståltråd och ”säckabann” böndernas räddning, och det hade jag med mig, så det gick att lappa ihop och vi kom lyckligt hem”.

Släkt med konstnär och Nobelprisivinnare

På slutet av vårt möte säger Herbert ”Jag har en gammal släktutredning, som någon har gjort, vill ni titta på den”? Naturligtvis ville vi det! På två olika grenar hittar vi först namnet **Nils Forsberg** f. 1842, död 1934. Efter kontroll i uppslagsbok, mycket riktigt våra antagande var rätt. Det var konstnären Nils F., som 1867 till 1905 var bosatt i Paris, och 1888 målade den mycket kända tavlan ”En hjältes död”. Nils Forsberg har som bekant sina rötter i Riseberga socken. Släktskapet då...? Jo, Nils far Ola Forsbergs (f. 1811) bror Bengt är Herberts ff mf.

Den andra träffen på ”kändislistan” hittar vi namnet **Bertil Ohlin** med dotter **Anne Wibble**. För den yngre generationen skall kanske berättas att Bertil Olins far var Landsfiskal i Klippan och ligger begravd i Gråmanstorps kyrka. Bertil Olin är kanske mest känd som Folkpartiets ordf. i 23 år från 1944 till 1967. Men hans liv var inte enbart politik, utan redan vid 26-års ålder erhöll han en professur vid Universitet i Köpenhamn, och 1929 utsågs han till professor vid Handelshögskolan i Stockholm. Hans kunskaper i ekonomi kröntes med Nobelpriset 1977.

Nu spårade jag ur igen... Herbert Jönsson är sexmanning med Anne Wibble.

Inga dåliga gener Herbert har.

Efter att ha tackat för gott samtal och god fika, drog Lena och undertecknad oss tillbaka och var rörande överens om att vi skall vara tacksamma för att vi får träffa alla dessa människor, som har så mycket att berätta om!

Den enda önskan man kanske skulle ha, är att fler skulle ta sig tid att stanna upp och lyssna....

Sten

Jordrevningen 1671

Till vårt arkiv på 47: an har under senare tid inkommit bokstavstrognarenskrivningar av *jordrevningsprotokollen* från 1671.

Jordrevningen upprättades på befallning av Kung Karl XI, för att den svenska överhögheten skulle få en uppfattning om vad som kunde tagas ut av de nyblivna svenska under-såtarna.

De flitiga översättarna av protokollen har varit **Gunnel Ling**, som har skrivit av *Källna och Ö. Ljungby socknar*. **Rose-Marie Ekberg** tog sig an *Rya- och Vedby socknar*, samt **Stina Nilsson**, som skrev av *Sönnarslövs socken*.

Någon läsare tycker kanske att ”Västra” saknas framför Sönnarslöv, men ända fram till 1885 skrevs det Sönnarslöv utan ”Västra”.

Man kan säga att denna jordrevning från 1671, är en skattläggning. På denna tid skulle varje fastighet erlägga skatter både till kyrka och stat, sådana var t.ex.: Skatt till Kronan, Kyrkan, Prästen, Klockaren och Tingsfogden. Dessutom togs vissa avgifter ut för t.ex. broars och vägars byggande eller reparation. Skatternas storlek står noggrant angivna till de olika ändamålen fastighet för fastighet. Detta inkl. hur många hästar, kor, får, höns och grisar gården hade, speglar mycket väl hur pass välbärgade gårdens innehavare var.

På min fråga till Stina N. varför hon gav sig i kast med detta ganska tidsödande arbete, blev svaret: eget intresse och roligt att dokumentera, samt vara till hjälp för andra släktforskare, för de personer, som fanns på gården är också angivna.

Så släktforskare, Ni som har anor i de här socknarna vid denna tiden, men inte kommer längre p.g.a. att husförhörlängderna inte går längre bakåt. Här är en möjlighet att komma ytterligare en bit på vägen.

Nog har vi duktiga medarbetare i vår förening!

Tack skall ni ha Gunnel, Rose-Marie och Stina.

Sten

Dragesholm

Gården Dragesholm

Riksrådet **Anders Bille** (1580-1633) hade under tiden 1612-1633 Herrevadskloster som förläning av Danska Kronan.

Enligt en källa slog Bille samman två gårdar, Drogseröd och Krogeholm i Stenestads socken på 1620-talet, och bildade så gården **Dragesholm**.

Den tredje ägaren riksamiralen **Owe Giedde** (1594-1660) föddes på Tommarps Kungsgård och står som ägare till Dragesholm 1649-1650.

Dragesholm ingick i det gods-komplex, som Svenska staten behöll 1661, som ersättning för det till Danmark återlämnade nyligen erövrade Bornholm. Detta godskomplex brukar benämnas "*Bornholms vederlagsgods 1661*"

I en jordebok från denna tid är Dragesholms sätesgård's avkastning 20 tunnor "*hartkorn*"* och hade skog för 1500 ollonsvin.

1682 möter vi i källorna en första beskrivning av själva huvudgården. Husen var byggda i tre längor en i öst, en i norr och en i väst. Det östra huset var bostadslängan och var utfört i "*tömmerverk*" med murbruk emellan och källare därunder. I den norra längan fanns ekonomitrymmen och i den västra fanns stallet.

På södra och västra sidan fanns ett slags vallgrav "*en groff med vandh med broo öfwer*". Samtliga byggnader beskrevs som starkt "*ruinerade*".

Förfallet på Dragesholm medförde att godset degraderades till boställe för regementskvartermästare, åtminstone under tiden 1688-1697.

Från 1697 blev Dragesholm säteri-rusthåll med arrendator. Det ålåg

denne att mot nyttjanderätten av gården hålla fyra rusthåll, d.v.s. utrusta och underhålla fyra beridna soldater.

I ett syneprotokoll från 1702 får vi ytterligare information om hur husen såg ut, bl.a. att boningslängan, som var den i öster, hade en längd av 52 alnar och en bredd av 11,5 höjden var 6 alnar, alltså c:a 31 x 7 m med 3 m i höjd.

Kyrkoherden i Kågeröd och Stenestad Herr magistern **Erik Herlin** köpte säterigården 1713 av arrendatorn till Klippans papperskvarn **Samuel Dröscher**, som hade kommit över gården i samband med ett borgensåtagande. Att kyrkoherde Herlin köpte Dragesholm kan troligen bero på att prästgården i Kågeröd brann ner den 11 nov. 1705.

Av syneprotokollet från 1713 framgår att gården var i mycket dåligt skick, men att Herlin kostade på gården en omfattande reparation.

Dragesholm var under denna tid (c:a 1715-1804) ett kronosäteri med viss besittningsrätt.

Överstelöjtnant **Robert Gustav Fraser** dog den 9 okt. 1747 på Dragesholm, och vid arvsskiftet värderades gården med tillhöriga förmåner till 2 200 daler silvermynt.

Av köpehandlingarna framgår att Dragesholms värde steg kraftigt.

Bl.a. - Majoren Gustav Toll köpte för 26 600 rdr 32 sk. banco år 1812.

- Hovmarskalken Philip von Berch köpte för 40 000 rdr banco 1813.

Några andra innehavare av Dragesholm kan nämnas:

1821-1838 Överjägmästare **Daniel J. Kohrtz**

1838-1864 Överste **J.O. Sivers**

1868-1888 Änkefru **Sivers**

1889 Major **Sivers**

Numera ägs Dragesholm av finansmannen, och med anor från en skotsk adelsätt, **Carl Bennet**. Han växte upp på Dragesholm, som son till **Bengt Gustaf Adolf Bennet** och **Caroline** (född **Barnekow**). Carl Bennet började sin affärsbana på Electrolux under Hans Werthen, där han slutade som VD. Vad Bennet sysslar med nu tillhör inte denna historia, utan vi kan enbart konstatera att Dragesholms gods numera användes av fam. Bennet som rekreationsplats.

Sten

Källor:

STENESTADSORTEN- en gammal kulturbygd. Utgiven av Stenestads Hembygdsför. 1979 (Lån av Johan Larsson)

Internet: Artikel av Urban Hallen (2001-05-12)

* "*hartkorn*" = sammanfattande benämning på råg, vete och korn, äldre skattnorm

Dragesholm på 20-talet Ur Stenestadboken

Redaktionen presenterar sig

Vi har presenterat styrelsen och då tycker vi att det kan vara dags för en presentation av oss i redaktionen.

Sten har varit med i redaktionen sedan 1999, medan jag (Lena) kom med våren 2003. Ingen av oss har någon journalistisk vana, men gör så gott vi kan.

Vi tycker det är roligt att åka ut och besöka folk som har något intressant att berätta, för att sedan skriva om det. Tipsa oss gärna om du har något intressant eller vet någon som har det, så kommer vi farande med penna och kamera i högsta hugg. Naturligtvis är det mycket roligt när vi får färdigskrivna bidrag till tidningen.

Sten tog jobb som möllledräng vid vårt besök på Klöva mölla

Om Sten

Sten har varit arbetsledare och platschef på byggnadsföretag och började hos **Helge Lindgren** 1963 efter ingenjörsexamen i Hässleholm.

Han har bl.a. byggt Gästis, kvarteret Tingshuset (där han idag bor mittemot), Storköpet 1973 (som han speciellt kommer ihåg) och

villorna på Trekanten i Söndraby.

Sten efterträdde **Nils Plöjel** på Tegelbruket och vid nerläggningen den 17 feb 1986 stannade Sten ugnarna!

“Det kändes mycket tragiskt, berättar han, men vad skulle jag göra. Det var inget att be för.”

Sen fortsatte Sten inom koncernen Stråbruken AB som säljare och tegelexpert i södra Sverige, men fick tyvärr sluta pga ryggsproblem år 1998.

Samma år, bara ett halvt år efter, insåg Sten att han måste ha något att göra. Att det blev just släktforskning var för att han läste en annons i tidningen om att **Barbro Andréll** startade en nybörjarkurs och på årsmötet 1999, blev han invald i redaktionen och på den vägen är det.

Om Lena

Själv är jag lärare på Rågenskolan i Åstorp och trivs jättebra både med jobbet och skolan.

Jag började släktforska för 10 år sedan när det kom släktingar från USA. Innan dess hade jag känt ett intresse under en ganska lång tid och bl.a. gjort små släktböcker med mina elever. Då fick jag hjälp av **Alice Olsson** i Åstorp och böckerna vi gjorde ställde vi ut på Åstorps bibliotek.

Jag har även kopia på en släkttavla som min mormors bror **Eric Reuter** hade låtit göra år 1980 där vårt släktskap med **Starke Tuve** framgår. Min mormor berättade fantastiska historier om denna Starke Tuve.

Hösten 1995 kom det alltså Amerikabesök och våren därefter åkte vi första gången till dem. Då nämnde **Norman Deam** att han önskade hjälp med släktforskningen och jag antog utmaningen.

Jag gillar att ordna släktturer.

På hösten gick jag kurs för **Barbro Andréll** och sedan dess är jag mycket biten av detta.

Min far **Bengt Ringbrant** är från Tärnaby i Västerbottens län så hans anor är därifrån.

Min mormor **Betty Halling** (f. **Reuter**) har sina anor på Kullahalvön och min morfar **Carl Halling** har sina anor runt Lövestad. Min man **Rolf Ekelunds** anor har jag även forskat i. Hans far **Olle Ekelund** härstammar från Humlemölla, Ausås och Strövelstorp, medan hans mor **Anna-Stina** (f. Nilsson) härstammar från Eslövstrakten.

Jag tycker det är mycket roligt att träffa släktingar för att höra dem berätta och för att se om de har några gamla fotografier som de vet någonting om.

Släktforskningen har lärt mig så mycket mer än bara själva forskningen. Jag har fått lära mig hur datorn fungerar, hur man skannar bilder och förbättrar dem. I somras gick jag en kurs i digital fotografering.

Jag behöver lära mig att läsa äldre handskrift för att kunna gå vidare bakåt via domböcker m.m.

Lena

Stor gåva till SGF-Biblioteket

Av Jan Torstensson, SGF-bibl.

SGF's mångårige kassör och hedersmedlem **Leif Norrman**, Malmö, har tyvärr drabbats av sjukdom och är helt oförmögen till fortsatt forskning. Han kan ej heller ta hand om det enorma material som han samlat på sig under en lång och flitig forskningsperiod.

Via **Bertil Lindskog**, Malmö, har jag kommit i kontakt med fru **Birgit Norrman** som ville bli av med böcker och forskningsmaterial. Var det ingen som ville ha det så skulle det kastas eftersom fru Norrman inte var släktforskningsintresserad och Leif Norrman saknar arvingar. När jag fick se vad som fanns häpnade jag.

Leif Norrmans forskning berör till huvudsakligen södra delen av Åsbo härad där han haft stort utbyte och samarbete med den kände forskaren **Ragnar Odhnoff**. En annan omfattande gren är **Jablonsky**-släkten från Österlen. Eftersom SGF saknar möjlighet att registrera och göra tillgängligt den stora mängd

släktanteckningar som fanns har Åsbodelen vidarebefordrats till Åsbo Släkt- & Folklivsforskareförening och Österlendelen har överlämnats till Österlens Släkt- & Folklivsforskareförening.

Mängden tidskrifter och böcker i Leif Norrmans arkiv var omfattande, cirka 500 nya volymer som inte tidigare fanns i vårt bibliotek. Allt finns nu i SGF:s bibliotek på Arkivcentrum Syd och är föremål för katalogisering och registrering. När detta är klart – förhoppningsvis i år – kommer böckerna att vara tillgängliga för utlåning till SGF-medlemmar. Lista med SGF:s bokbestånd kommer då också att finnas på SGF:s hemsida.

En tacksam tanke går till Leif Norrman och ett hjärtligt tack till fru Norrman som låtit oss överta alla böcker och allt material. Vi är övertygade om att gåvan skall bli till stor nytta för släktforskare nu och i framtiden. ***

Var blir Din släkt av?

Av Jan Torstensson

När jag arbetat med Leif Norrmans arkiv – se särskild artikel – så har jag ofta funderat över var allt släktmaterial blir av. Den som under många år och med stort intresse lagt ner hela sin själ i sin släktforskning orkar kanske inte längre eller finns inte mer.

Du som är släktforskare – var hamnar Ditt material? Säger Du kanske att ”det får slakten ta hand om”? Visst, det är inget fel i det om slakten tar hand om det och bevarar och gör det tillgängligt för kommande generationer. Men om ingen är intresserad och slänger ”skräpet”??

Alla tror vi att vi skall bli 120 år och pigga i huvudet hela tiden. Men säkert blir det inte så. Har Du pratat med någon av de Dina om hur de skall göra med allt det Du har rotat fram? Har Du inte redan gjort det är det högt på tiden.

Vet Du ingen som Du vill anförtro det åt så varför inte skänka det till SGF? SGF kan se till och förmedla Ditt material så att det registreras och göres tillgängligt för våra efterkommande. Vi behöver inte få materialet nu men avtala gärna med någon av de Dina hur de skall förfara! **Tänk efter före!**

Jan Torstensson i samspråk med Asta Pettersson

Nyheter i arkivet

- * **Gravinventering Källna kyrkogård** – Pärm gjord av Gunnel Ling & Stina Nilsson
- * **Gravinventering Kvidinge kyrkogård** – Pärm gjord av Lennart Olsson & Ingvar Månsson
- * **In- & utflyttade i Ö Ljungby 1898-1940** – Pärm av Barbro Andréll
- * **Jordrevning & skatteläggning V Sönnarslöv 1671** – Pärm av Stina Nilsson
- * **Jordrevning & skatteläggning Rya 1671** – Pärm av Rose Marie Ekberg
- * **Födde, vigde, döda 1921-1934 N & S Åsbo häraders socknar** – Mikrokort
- * **Lunds stift i ord och bild, första delen** – Bok skänkt av Ethel Pettersson
- * **Släktforskarnas årsbok 2005**
- * **Skånska möllor**, författare Carita Johansson – Bok inköpt vid hennes föredrag
- * **Skånska klockare, organister och skolemästare**, version 2005, Berit Aronsson – CD
- * **Gravstensinventering Klippans kapell** - Pärm gjord av Inger Nilsson
- * **Emigrantregister 1845-1923 (Gråmanstorp, Vedby, V. Sönnarslöv, Ö. Ljungby, Källna, Riseberga & Färingtofta** - pärmar gjorda av Barbro Andréll

Angående den skada allmogen i Häradet lidit av möss och annan ohyra.

Cronolänsman **Jeppa Lindberg** begärde det Härades allmogen som till en stor del nu är tillstädes måtte få gjord deras berättelse om deras eländiga tillstånd medelst den stora skada som de i år lidit av möss och ohyra, både på deras säd och annan deras egendom, varpå allmogen inkom och högeligen beklagade huru som säden på åkrarna är av möss merendels varden uppäten och ynkeligen fördärvad i synnerhet uti Tossjö, Fagerhult, Örkelljunga, Rya, Oderljunga, Perstorp, Riseberga, Färingtofta, Torup och Vedby socknar, så och en del i Östra Ljungby och Gråmanstorp socknar och nu börjat att mer och mer utvidga sig och sträcka till de övriga socknar och orter här i häradet, sägandes att den lilla säden som på somliga ställen fanns igen på åkrarna är sedermera uti husen och ladorna alldeles uppäten samt fodret och taken mycket illa fördärvat och sönderskuret jämväl och matvaror, kläder, kistor och annat som i husen varit, så att det är alldeles ohört och osägeligt, den stora eländighet som i ”dy mål” förorsakas varandes och skett skada på kreaturen. På somliga ställen hava mössen gjort deras bon i ullen på fåren och ätit håll på skinn och kött. En del får ha mist klövarna och några bitna i ljumskarna och fördärvade. **Oluf Mattsson** i Shälleberga och Riseberga socken visar med pastoren **Even Hanssons** attest att för honom 5 st. lamb äro af mössen alldeles fördärvade. Hos **Lars Pålsson** i Farstorp hava de ätit håll på en ko och hos **Oluf Troedsson** i Vieröd en fjorårskalv, med många flera som uppvist kläder som ej allenast varit sönderskurna utan tennknapparna i rockarna uppätta. Varandes så mångfaldigt av den ohyran att på ett ställe kan fångas 9, 10, 15 eller flera tjog på en natt, och ändå synes lika många igen, så att folken och barnen intet kunna få ro för dem om natten, utan de bita dem i ansiktet fingrar och fötter när de ligga och sova, så att blodet går ut, vilket

några nu här för Tingsrätten visat. Och de små barnen kunna knappt vakta sig fred för mössen om ljusa dagen när de skola äta. Uppätandes jämväl gräs, kål och vad förr finnes i marken och hagarna näst intill husen, vilket allt icke allenast nämnden betygade vara sannfärdigt utan och allmogen sådant högeligen bedyrat och begärde det

Tingsrätten ville detta deras stora elände i underdanighet höga överhet berätta, att allmogens stora nöd och trångmål måtte komma i nådig consideration som de icke hava något att göra rätt för sig med.

En del av Vedby sockenmän såsom Vedby, Ankarlöv, Hyllstofta, Ishult, Svenningstorp, Linderöd, Biärröd, Gyllsjö, Penarp, Sjöborg, Tolleröd, Hillarp, Falholma, Falholmsbygget, Linnestofta, Lycket och Bjärhusen framkommo för Rätten och högeligen beklagade den stora skada som de i år lidit av möss på deras säd och annan egendom och som de intet tagit syn därpå så begärde de det ville Häradshövdingen där om efterfråga och dem Tingsattest meddelas måtte. Var uppå icke allenast nämnden utan och andra av tingsallmogen betygade det allmogen uti bem:te byar så väl som i de andre socknarna i skogsbyggden lidit en märkelig skada, så att den lilla säden som lämnades på åkrarna, är redan uti huset och ladorna av möss uppäten och alldeles fördärvad både säd och halm jämväl deras tak, matvaror, kläder och annat som varit i huset, så det är ohört och stor ynke att se och höra sådan eländighet som av den skadeliga ohyran förorsakats.

Hjördis Nilsson

Vårens utfärd

Vårens utfärd gick till Oderljunga. Där fick vi först en trevlig presentation av **Artur Lundkvists** födelsehem i Hagstad. Gården har en fantastisk utsikt.

Artur föddes på gården men familjen flyttade redan efter ett par år till Toarp, en by 5-6 km därifrån. 1975 togs ett foto av Artur framför gården i Hagstad, men det är troligen den enda gången han återvände till födelseplatsen.

Gården är numera ett museum och drivs sedan 1991 av Stiftelsen Artur Lundkvist och Maria Wine.

Byggnaderna var vid övertagandet i mycket dåligt skick, men renoverades med hjälp av ALU-arbetare. En del väggar var i så dåligt skick att man fick byta ut dem, men man har strävat efter att behålla utseendet.

Därefter for vi vidare till Oderljunga mölla där vi besökte museet och fikade.

På möllan fanns en modell av möllan i genomskärning.

Lena

Ingrid Svensson sitter försjunken framför läsaren.

Foto: Stina Nilsson

Forskardag i Kyrkhult.

Årets traditionella forskardag i Kyrkhult ägde rum söndagen den 4 september. I strålände väder var vi sexton forskare som åkte iväg i tre bilar på morgonen för att med blandad framgång ta del av materialet som finns i detta forskarcentrum. Tiden här går tyvärr allt för fort, man tror ju alltid att man ska hinna hur mycket som helst. Nu får vi bara hoppas att detta hemtrevliga forskarcentrum får leva kvar även i fortsättningen.

Stina Nilsson

Arne Olsson
Foto: Stina Nilsson

Släktforscardagen

Anne-Marie Hammarlund och Ingrid Tann

Lördagen den 15 oktober var det dags igen – årets släktforscardag. Det är alltid trevlig att träffas och byta anor, tipsa varandra om andra källor, se hur man kan göra vackra eller över-skådliga antavlor m.m.

Många passade också på att forska i vårt arkiv där Lasse och Stina som vanligt gav en hjälpsam hand (eller blick på skärmen). Andra köpte böcker, antavlor m.m.

God service

Inger och Lena Nilsson serverade som vanligt god mat och fika. Tack för det!

Skånes Knektregister

Guno Haskå hade med sig sin dator som bl.a. innehåller Skånes knektregister. Registret påbörjades genom att Johnny Lundberg började skriva av Generalmönsterrullar och 1999 donerade han sitt arbete till SGF. Då innehöll registret ca 48.000 indelta knektar från fyra regementen. Numera innehåller registret fler regementen och även fler uppgifter om dessa knektar.

CD

Sedan april 2005 kan man köpa en CD "Indelta skånska dragoner, husarer och infanterister". Den omfattar de indelta ryttarna vid Skånska Dragon- och husarregementena (ca 1710–1901) och soldaterna vid Norra och

Södra skånska infanteriregementena (ca 1810-1901). Det är i huvudsak "nummerkarlarna" som är upptagna. Endast i undantagsfall är officerare, civilmilitär personal, reserv- och vargeringskarlar registrerade. Skivan kostar 100 kr (plus ev. porto) och säljs av SGF. Vi köpte en till föreningen.

Databasen

Databasen i Skånes Knektregister innehåller betydligt fler uppgifter än vad som finns på CD:n. Normalt finns det mer militär information om de indelta knektarna och ofta också en mer eller mindre omfattande dokumentation om deras familjer. Dessutom finns det uppgifter om ca 80 000 värvade knektar.

Ansvarig för Skånes Knektregister är Guno Haskå på Skånes Genealogiska Förbund. Han svarar på frågor om skånska knektar via en blankett på SGF:s hemsida eller per brev (ej telefon). Han tar gärna också emot nya uppgifter om knektarna eller deras släktingar för att komplettera registret.

Lena

Skånes Knektregister, SGF, Arkivcentrum Syd, Porfyrvägen 16, 224 78 Lund
SGF:s hemsida - <http://www.sgf.m.se/>

För att lättare kunna anpassa bilder på kyrkor till hemsidans projekt "Våra kyrkor" kommer här tips från webmästarna.

"Croptool"

Denna gång har vi valt att berätta om "Croptool". Croptool är ett JavaScript /verktyg, skapad för att underlätta skapandet av bilder med fasta mått.

För att kunde nyttja detta måste man ha java installerad på sin pc, har du inte det kan du hämta det på följande adress: http://www.java.com/sv/download/download_the_latest.jsp

1. Först väljer du om du skall jobba med en bild i horisontal (landskap) eller vertikal (porträtt) ifrån huvudmenyn.

Nu kommer du till en sida där du kan leta dig fram till den bild på din hårddisk som du vill anpassa.

2. Tryck på "Bläddra", hitta och markera din bild, klicka sedan på utför.

Nu kommer den bild du valt att visas i verktyget "Croptool"

3. Nu väljer du "Fast storlek". Bilden visas nu med en mask över bilden (det mörka området) samt information om bildens originalstorlek.

I maskens övre vänstra hörn finns en liten fyrkant som fungerar som handtag, placera musen i fyrkanten, tryck med vänstra musknappen och håll den nere, nu kan du flytta masken runt på bilden så att den passar med vad du vill ha med.

Tycker du att du vill ha den slutliga bilden större klickar du på plustecknet

och masken växer, vill du ha bilden mindre klickar du på minustecknet.

4. När du tycker att bilden passar dig klickar du på "Beskriv nu".

Nu har du fått fram en meny för att skapa din nya bild, klicka på "Skapa ny bild" och din bild kommer att visas enligt dina önskemål, samt information om storlek på bild och fil.

5. Nu gäller som det alltid gör att spara din nya bild, högerklicka på bilden, välj att spara som, namnge bilden, välj lagringsplats och klicka på "spara". Nu är din bild färdig att skickas med ett mail och med den storlek vi önskar för projektet, nämligen 600x400 / eller 400x600 pixlar.

Webmästarna

HJÄLP TILL MED GRAVSTENSINVENTERINGEN!

Gamla gravstenar försvinner tyvärr från våra kyrkogårdar i en rasande fart. För att bevara informationen åt eftervärlden har Sveriges släktforskarförbund i drygt 25 år försökt inventera äldre gravstenar (resta t.o.m. 1940).

Inom Norra & Södra Åsbo härad har en hel del kyrkogårdar inventerats. Några är påbörjade, men merparten är fortfarande inte inventerade. Färingtofta, Källna, Riseberga, Vedby V. Sönnarslöv, Gråmanstorp och Klippans kapell är inventerade och klara.

Hur gör man?

Rent praktiskt går inventeringen till så att släktforskarförbundet tillhandahåller en särskild blankett som man fyller i. Där ska införas gravstenens storlek, form, placering, inskription m.m. Det är bra om man är två stycken som samarbetar. Den ena mäter och den andra skriver. Stenen fotograferas oftast.

Efteråt för man in uppgifterna i datorn och skickar iväg blanketterna till Göteborg. Där finns alla originalen tillsammans med teckningar eller foton.

Databas

På Nättidningen Rötter finns en sammanfattning av resultatet i en databas som heter Gravsten-Sök. Den innehåller bara personuppgifterna, inte

uppgifter om gravstenarnas utseende, foton m.m.

Pärmar i vårt arkiv

Inom föreningen gör inventeraren även pärmar där informationen och bilder på gravstenarna sätts in. Har du tittat i dem som redan är gjorda? Då vet du vilken nytta och glädje de ger andra släktforskare.

Kan det vara en rolig sommarsyssla för dig/er?

Kan vi inte hjälpas åt att inventera "våra" kyrkogårdar innan det är för sent? De som har arbetat med inventering berättar att det är en mycket trevlig syssla sommartid. Meddela någon i styrelsen om du/ni är intresserade av att inventera någon av de församlingar som är kvar. Ni kommer att få ordentlig information om hur man gör. Om du vill inventera och saknar dator eller datorvana, så finns det medlemmar som kan hjälpa dig med att skriva in det.

Lena

Norra & Södra Åsbo härad

Program våren 2006

Lör. 11/2	kl.13.00	Årsmöte och därefter berättar Birger Ohlsson om "Räfserskan -en mystisk berättelse från förra sekelskiftet".
Ons. 8/3	kl.19.00	Magnus Lindskog berättar om "Ryttare, Dragoner och Soldater".
Ons. 5/4	kl.19.00	Kerstin Olsson , Lund berättar om "Jordegumman Magdalena – dömd till döden för barnamord".
Ons. 10/5	kl.18.30	Vårutflykt till Stenestad - Klöva mölla, kyrkan & hembygdsgården. Vi fikar på Mormors kaffestuga. Samåkning samling kl.18.00 vid polishuset.

ÖPPET HUS

vecka 2	kl.10 - 16	9/1 - 13/1
måndagar	kl.10 - 16	16/1, 30/1, 13/2, 27/2, 13/3, 27/3, 10/4 och 24/4
torsdagar	kl.18 - 21	26/1, 23/2 och 23/3
fredagar	kl.13 - 16	20/1, 3/2, 17/2, 3/3, 17/3, 31/3 och 28/4
lördagar	kl.10 - 16	28/1, 25/2, 25/3 och 29/4

Alla aktiviteter är på Studiegården 47:an, Storg 47, Klippan
Se även vår hemsida www.aasbo-gen.com och HD/NST